

REPUBLIKA HRVATSKA
VISOKI TRGOVAČKI SUD REPUBLIKE HRVATSKE
ZAGREB

P-517/07-113 32

20-02-2013

66. Pž-7415/12-3

PRESUDA
I
RJEŠENJE

Visoki trgovački sud Republike Hrvatske, u ime Republike Hrvatske, u vijeću sastavljenom od sudaca Vesne Buljan, predsjednice vijeća, Tatjane Kujundžić Novak, suca izvjestitelja i Ivica Omazića, člana vijeća, u pravnoj stvari tužitelja TOMISLAVA JONJIĆA iz Zagreba, Stipančičeva 19, kojeg zastupa punomoćnik Dinko Jonjić, odvjetnik u Imotskom, A. Starčevića 14, protiv tuženika STEČAJNA MASA SLAVONIJA d.d. u stečaju, Županja, J. J. Strossmayera 65, radi utvrđenja osporene tražbine, odlučujući o tuženikovoju žalbi protiv presude Trgovačkog suda u Osijeku poslovni broj P-517/07 od 25. srpnja 2012., u sjednici vijeća održanoj 28. studenog 2012.

presudio je

4.3.13

Odbija se tuženikova žalba kao neosnovana i potvrđuje presuda Trgovačkog suda u Osijeku poslovni broj P-517/07 od 25. srpnja 2012., u točki I. i III. njene izreke.

riješio je

Ukida se presuda Trgovačkog suda u Osijeku poslovni broj P-517/07 od 25. srpnja 2012., u točki V. njene izreke i predmet u tom dijelu vraća prvostupanjskom sudu na ponovan postupak.

Obrazloženje

Pobijanom presudom Trgovački sud u Osijeku odlučio je:

I Utvrđuje se da postoji tražbina tužitelja prema tuženiku u iznosu od 915.304,80 kn kao tražbina III isplatnog reda tražbina viših isplatnih redova.

II Odbija se tužbeni zahtjev u dijelu kojim tužitelj traži utvrđenje tražbine u iznos od 100.373,72 kn.

III Tuženik je dužan tužitelju platiti iznos od 1.085.247,00 kn sa zakonskom zateznom kamatom tekućom od 21. svibnja 2001. do 31. prosinca 2007., u skladu sa Uredbom o visini stope zatezne kamate, od 1. siječnja 2008. do 30. lipnja 2011. po stopi od 14% godišnje, a od 1. srpnja 2011., do isplate po stopi od 12% godišnje, a u slučaju promjene eskontne stope HNB, prema eskontnoj stopi HNB koja je vrijedila zadnjeg dana polugodišta koje je prethodilo tekućem polugodištu uvećanom za pet postotnih poena, te mu naknaditi trošak parničnog postupka sa zateznom kamatom tekućom od dana donošenja presude do isplate po stopi od 12% godišnje, sve u roku od 8 dana.

IV Odbija se tužbeni zahtjev za iznos od 109.620,00 kn.

V Tuženik je dužan tužitelju platiti trošak postupka u iznosu od 398.110,10 kn u roku od 8 dana."

Iz obrazloženja proizlazi da je tužitelj kao stečajni vjerovnik u stečajnom postupku nad Slavonija d.d. iz Županje prijavio svoju tražbinu u iznosu od 2.624.149,20 kn na ime izvršenih odvjetničkih usluga, zastupanja tuženika pred sudovima i drugim državnim tijelima dana 2. listopada 2000. (list 4.-5. spisa), te da je rješenjem poslovni broj St-57/00 od 9. svibnja 2001. tužitelju djelomično priznata tražbina u iznosu od 179.188,48 kn dok je za iznos od 2.444.960,72 kn upućen u parnicu radi utvrđenja osporene tražbine. Tužitelj je u skladu s rješenjem ovog suda poslovni broj Pž-4190/10-7 od 10. svibnja 2011. uredio tužbu na način da traži isplatu iznosa od 1.194.867,00 kn sa zakonskom zateznom kamatom tekućom od 21. svibnja 2001. do isplate te ujedno da sud utvrditi postojanje tražbine tužitelja prema tuženiku u iznosu od 1.015.678,52 kn kao tražbine III. isplatnog reda viših isplatnih redova. Nakon provedenog dokaznog postupka prvostupanjski sud je zaključio da tužitelj osnovano potražuje od tuženika na ime obračunate nagrade za zastupanje tuženika u posljednjih šest mjeseci do otvaranja stečajnog postupka nad tuženikom odnosno za razdoblje od 28. veljače 2000. do 28. kolovoza 2000., iznos od 1.085.247,00 kn, te prihvatio tužbeni zahtjev u skladu s odredbom čl. 87. st. 1. i 2. Stečajnog zakona („Narodne novine“ broj 44/96, 29/99, 129/00; u daljnjem tekstu: SZ). I dosudio mu zakonsku zateznu kamatu od 21. svibnja 2001. do 31. prosinca 2007. u skladu s Uredbom o visini stope zatezne kamate, a od 1. siječnja 2008. do isplate u skladu s odredbom čl. 29. st. 1. i 2. Zakona o obveznim odnosima („Narodne novine“ br. 35/05 i 41/08; u daljnjem tekstu: ZOO), te je odbio tužbeni zahtjev za iznos od 109.620,00 kn. Prvostupanjski sud je također utvrdio djelomično osnovanim tražbinu tužitelja u iznosu od 915.304,80 kn, kao tražbinu III. isplatnog reda dok je za preostali iznos od 100.373,72 kn utvrdio neosnovanim potraživanje tužitelja. Odluku o trošku postupka prvostupanjski sud temelji na odredbi čl. 154. st.

1. i čl. 155. Zakona o parničnom postupku („Narodne novine“ broj 53/91, 91/92, 112/99, 88/01, 117/03, 88/05, 2/07, 84/08, 123/08 i 57/11; dalje: ZPP).

Navedenu presudu pravodobnom žalbom pobija tuženik u točki I., III., i V. njene izreke zbog bitne povrede odredaba postupka, pogrešno i nepotpuno utvrđenog činjeničnog stanja i pogrešne primjene materijalnog prava. U žalbi upućuje na činjenicu da je službu stečajnog upravitelja obnašao od 4. rujna 2003., do 27. studenog 2003. kada je odlukom Trgovačkog suda u Osijeku od strane stečajnog suca donijeto rješenje da se razrješava dužnosti stečajnog upravitelja, te da su mu s tim danom prestala sva prava i obveze u odnosu na stečajnog dužnika. Bitnu povredu nalazi u tome što sud nije izveo predložene dokaze od strane tuženika, jer nije saslušao Ivana Šnajdera koji je obnašao službu stečajnog upravitelja od otvaranja stečaja do 4. rujna 2003. Smatra da se bitna povreda sastoji i u tome što nije niti izvršen uvid u spis stečajnog postupka br. VIII - St 57/00, kao i u tome što sud nije proveo adekvatno vještačenje radi preciznog i točnog utvrđenja u kojim sudskim predmetima i upravnim predmetima je tužitelj zastupao tuženika do otvaranja stečaja, utvrđenja vrijednosti svakog predmeta po kojim točno tarifnim stavkama, tko mu je potpisao punomoć i dao ovlaštenja, što bi vještak utvrdio uvidom u konkretne spise i punomoći koje moraju biti u spisu valjano ispunjenje i potpisane od dogovorne osobe. Navodi kako prvostupanjski sud nije odbio ovaj dokazni prijedlog niti je obrazložio zašto nije proveo isti mada se samo na ovaj način moglo na siguran i pouzdan način utvrditi sve relevantne činjenice. Bitnu povredu predstavlja i propust suda što nisu pribavljeni svi spisi u kojim je zastupao tužitelj prednika tuženika odnosno do otvaranja stečaja radnje i predložiti dokaze da je doista radnja izvršena. Tuženik nije nikada primio nikakav račun od tužitelja radi naknade njegovih usluga koji bi bio sačinjen sukladno propisima i važećoj OT, te je netočan navod da nije bilo prigovora na račun tužitelja kako to navodi obrazloženje pobijane presude. Tvrdi da postoji ugovor o pružanju pravne pomoći koji je zaključio tužitelj i tadašnja Slavonija d.d. po direktoru Ivanu Milasu, koji dostavlja uz žalbu. Nadalje, smatra da u tijeku postupka nisu utvrđene odlučne činjenice za preinaku tužbe, nije zatražena suglasnost tuženika, pa istu ne odobrava i protivi se bilo kakvoj preinaci. Predlaže preinačiti presudu u dijelu u kojem se pobija i obvezati tužitelja na plaćanje troškova postupka.

U odgovoru na žalbu tužitelj osporava žalbene navode, predlaže žalbu odbaciti, podredno odbiti žalbu kao neosnovanu i tuženika obvezati na snošenje troškova žalbenog postupka.

Tuženikova žalba je djelomično osnovana.

Ispitavši pobijanu presudu na temelju odredbe čl. 365. st. 2. ZPP-a u granicama razloga navedenih u žalbi, pazeći po službenoj dužnosti na bitne povrede odredaba parničnog postupka iz čl. 354. st. 2. t. 2., 4., 8., 9., 11., 13. i 14. ZPP-a i na pravilnu primjenu materijalnog prava, ovaj sud nalazi da je presuda u pobijanoj točki I. i III. njene izreke pravilna i zakonita, dok odluku u pobijanoj točki V. izreke (trošak postupka) za sada nije moguće ispitati.

U pogledu žalbenih navoda tuženika zastupanog po stečajnom upravitelju gdje stečajni upravitelj navodi da je službu stečajnog upravitelja obnašao od 4. rujna 2003. do 27. studenog 2003., kada je odlukom Trgovačkog suda u Osijeku od strane stečajnog suca donijeto rješenje da se razrješava dužnosti stečajnog upravitelja, te da mu od tada prestaju sva prava i obveze, potrebno je ukazati žalitelju da se zaključenjem stečajnog postupka ne gase ovlasti stečajnog upravitelja u cijelosti. Parnice koje su u tijeku u trenutku zaključenja stečajnog postupka nastavljaju se u ime i za račun stečajne mase stečajnog dužnika, a stečajni upravitelj je dužan u skladu s odredbom čl. 25. t. 12. SZ-a i dalje zastupati stečajnu masu u sporovima koje protiv stečajne mase vode stečajni vjerovnici ili vjerovnici stečajne mase, a što je već ukazano žalitelju u rješenju ovog suda poslovni broj Pž-1415/07-3 od 30. ožujka 2007. i dopisu poslovni broj Pž-7857/07-4 od 5. siječnja 2009.

Ispitujući presudu u pobijanim točkama I. i III. njene izreke, ovaj sud je zaključio kako postupanju prvostupanjskog suda koje je prethodilo donošenju pobijane odluke, a niti u pobijanoj odluci, nema bitnih povreda odredaba parničnog postupka na koje ovaj sud pazi po službenoj dužnosti. Prvostupanjska presuda sadrži valjane i jasne razloge o odlučnim činjenicama za ocjenu osnovanosti i neosnovanosti tužbenog zahtjeva. Razlozi iz obrazloženja pobijane presude u suglasnosti su s ispravama u spisu i sadržajem zapisnika o provedenim dokazima, kao i rezultatima provedenog postupka.

Nije počinjena bitna povreda odredaba parničnog postupka iz čl. 354. st. 2. t. 11. ZPP-a, na koju tužitelj ukazuje tvrdnjom da sud nije odlučio o njegovom dokaznom prijedlogu za saslušanjem stečajnog upravitelja Ivan Šnajdera koji je obnašao službu stečajnog upravitelja od otvaranja stečaja do 4. rujna 2003. Suprotno žalbenim navodima sud je odlučio o ovom dokaznom prijedlogu tuženika za saslušanjem stečajnog upravitelja Ivan Šnajdera i pozvao ga na ročište 9. rujna 2003., radi saslušanja (list 36. spis) na kojem se nije pojavio niti je opravdao svoj izostanak iako je dostava poziva bila uredna. U daljnjem tijeku postupka tuženik je inzistirao da se ponovno radi saslušanja pozove ovaj svjedok na okolnost da je stečajni upravitelj Luka Lešić razrješena dužnosti stečajnog upravitelja po uputi stečajne sutkinje, te da je cjelokupnu dokumentaciju tuženika predao Ivanu Šnajdaru (list 197. spisa). Međutim iz razloga presude je jasno zbog čega izvođenje predloženog dokaza nije bilo potrebno. Zadatak je suda ocijeniti koje će od predloženih dokaza izvesti, ali pri odlučivanju o dokaznim prijedlozima, treba voditi računa o tome je li predloženo dokazno sredstvo od značaja za formiranje uvjerenja o važnim činjenicama. Dakle, sud može odlučiti o izvođenju dokaza saslušanjem svjedoka-stranaka onda kada drugih dokaza nema ili kad unatoč drugim izvedenim dokazima utvrdi da je to potrebno za utvrđivanje važnih činjenica.

Neosnovani su i žalbeni navodi da je počinjena bitna povreda odredaba parničnog postupka iz čl. 354. st. 2. t. 11. ZPP-a, jer nisu pribavljeni svi spisi u kojim je tužitelj zastupao prednika tuženika i zbog toga što prvostupanjski sud nije izvršio uvid u stečajni spis poslovni broj VIII - St 57/00, te nije proveo vještačenje radi

preciznog i točnog utvrđenja u kojim sudskim predmetima i upravnim predmetima je tužitelj zastupao tuženika do otvaranja stečajna.

Naime, iz spisa proizlazi da je sud je po službenoj dužnosti izvršio uvid samo u one parnične odnosno ovršne predmete u kojima tužitelj uz prijavu tražbine nije dostavio dokaz da je podneske za koje potražuje nagradu predao nadležnim sudovima odnosno upravnim tijelima. Tako je prvostupanjski sud izvršio u ovršni predmet Općinskog suda u Županji poslovni broj Ovr-157/00 i parnične predmete Trgovačkog suda u Osijeku poslovni broj P-1227/01 (ranije vođen kod Općinskog suda u Županji pod poslovnim brojem P-599/99), P-358/01, P-147/06, P-887/05 (spojeni predmeti poslovni broj P-464/98 i poslovni broj P-221/98 ranije vođeni kod Općinskog suda u Županji) i poslovni broj P-56/01 te utvrdio da u istima prileži punomoć tužitelja za zastupanje tuženika te da je tužitelj doista i izvršio sve radnje za koje potražuje nagradu u tim predmetima. Dopisom od 2. siječnja 2012. Općinski sud u Županji je izvjestio Trgovački sud u Osijeku da je tužitelj zastupao tuženika kao oštećenika te da je 6. lipnja 2000. podnio prijedlog za opoziv uvjetne osude uz koji je priložio i punomoć (list 144. spisa), a Carinarnica Osijek je dopisom od 21. ožujka 2012. izvjestila Trgovački sud u Osijeku da je tužitelj zastupao Slavoniju d.d. Županja i Ivana Milasa iz Osijeka u navedenom predmetu te je podnio žalbu na rješenje poslovni broj P-2587/1,2/99 od 25. svibnja 2000., a uz žalbu je priložio punomoć (list 156.-157. spisa).

Nadalje, iz isprava (list 37., 39., 135. i 162. spisa) suprotno tuženikovim žalbenim navodima proizlazi da je prvostupanjski sud izvršio uvid u stečajni spis poslovni broj St-57/00, a što se tiče provođenja dokaza vještačanjem ovaj dokaz tuženik nije predložio, a tužitelj ga je predložio (podredno) samo u slučaju ako sud smatra da ne raspolaze znanjem potrebnim za ocijenu valjanosti primjene odvjetničke Tarife (list 32. spisa), a sud nije ovlašten po službenoj dužnosti izvoditi dokaze.

S obzirom na to da je stečajni postupak nad tuženikom pokrenut prijedlogom 2000. godine, tražbine odvjetnika za pružene usluge odvjetničkog zastupanja tijekom posljednjih šest mjeseci prije otvaranja stečajnog postupka nad dužnikom namiruju se kao ostale obveze stečajne mase u skladu s odredbom čl. 87. st. 1. i 2. SZ-a. Naime, kada vjerovnik ostvaruje svoju tražbinu kao vjerovnik stečajne mase nije dužan prijaviti tražbinu, a niti se o njoj trebao izjasniti stečajni upravitelj na ispitnom ročištu u stečajnom postupku nad tuženikom. Zato, osporavanje tražbine vjerovnika stečajne mase u stečajnom postupku u iznosu od 1,194.867,00 kn i upućivanje u parnicu po čl. 178. SZ-a ničim ne priječi tog vjerovnika podnijeti kondemnatornu tužbu, jer Zakonom o parničnom postupku niti Stečajnim zakonom nije propisana takva zapreka tim vjerovnicima kako za vođenje parnice, tako i za ostvarenje svog prava, pa je u vezi s time neosnovan žalbeni navod da se radi o preinaci tužbe za koju je potrebna suglasnost-pristanak tuženika.

U pogledu žalbenog navoda da postoji ugovor o pružanju pravne pomoći koji je zaključio tužitelj i tadašnja Slavonija d.d. po direktoru Ivanu Milasu, odnosno

ugovor o zastupanju - paušalu te da tužitelj ima pravo na nagradu samo u visini u skladu s odredbama navedenog ugovora, pravilno je prvostupanjski sud zaključio da nije od utjecaja za donošenje odluke u ovoj pravnoj stvari činjenica da su stranke zaključile ugovor o pružanju pravne pomoći 1. veljače 1999. Sukladno Tbr. 38. Tarife o nagradama i naknadi troškova za rad odvjetnika iz 1993. ("Narodne novine" broj 69/93, 81/93, 16/94 i 11/96) koja je bila na snazi u vrijeme zaključenja predmetnog ugovora, pružanje pravne pomoći može odvjetnik ugovoriti s pravnom osobom u paušalnom iznosu, osim za radnje zastupanja pred sudovima i državnim organima, a navedeni ugovor odvjetnik mora prijaviti odvjetničkoj komori. Kako je Hrvatska odvjetnička komora dopisom od 23. svibnja 2012. (list 193. spisa) izvijestila sud da ugovor o pružanju pravne pomoći od 1. veljače 1999. nikada nije dostavljen Hrvatskoj odvjetničkoj komori na odobrenje iz izloženog se može zaključiti da tužitelj ima pravo obračunati za radnje zastupanja pred sudovima i državnim organima nagradu u skladu sa Tarifom, kako je to pravilno zaključio prvostupanjski sud, a ne u skladu sa Ugovorom o pružanju pravne pomoći od 1. veljače 1999., kako to tvrdi tuženik.

Uvidom u stečajni spis, prijavu tražbine, te uvidom u parnične odnosno ovršne predmete, prvostupanjski sud je pravilno utvrdio da su stranke bile u poslovnom odnosu na temelju Ugovora o djelu - pružanju odvjetničkih usluga iz čl. 600. ZOO-a, a visinu naknade za pojedine radnje specificirane u prijavi tražbine prvostupanjski sud je utvrdio računskom provjerom nagrade koju tužitelj potražuje za pojedine radnje specificirane u prijavi tražbine, sukladno vrijednosti predmeta spora te tarifnim brojevima odvjetničke tarife.

Na temelju rezultata provedenog dokaznog postupka, svakog dokaza posebno i svih dokaza zajedno prvostupanjski sud je pravilno utvrdio da je tužbeni zahtjev kojim tužitelj traži utvrđenje tražbine u iznosu od 1.015.678,52 kn kao tražbine III. isplatnog reda viših isplatnih redova djelomično osnovan za iznos od 915.304,80 kn, a neosnovan je za iznos od 100.373,72 kn, koji iznos čini više obračunata nagrada za zastupanje tuženika za radnje poduzete do 28. veljače 2000. (sastav ovršnog prijedloga od 20. studenog 1998, sastav tužbe od 3. svibnja 1999. i sastav podneska od 17. rujna 1999.) Isto tako, sud je pravilno zaključio da tužitelj osnovano potražuje od tuženika na ime obračunate nagrade za zastupanje tuženika u posljednjih 6 mjeseci do otvaranja stečajnog postupka nad tuženikom za razdoblje od 28. veljače 2000. do 28. kolovoz 2000. iznos od 1.085.247,00 kn zajedno sa zakonskom zateznom kamatom tekućom od dana podnošenja tužbe 21. svibnja 2001. do 31. prosinca 2007., u skladu s Uredbom o visini stope zatezne kamate, a od 1. siječnja 2008., do isplate u skladu s odredbom čl. 29. st. 1. i 2. ZOO-a, dok je za iznos od 109.620,00 kn odbio tužbeni zahtjev tužitelja kao neosnovan. Budući da je tužitelj dokazao postojanje svoje tražbine, tuženik mu je istu dužan naknaditi u dosuđenom iznosu.

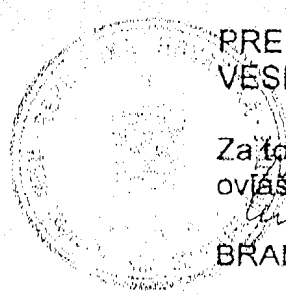
Stoga je uz primjenu odredbe iz čl. 368. st. 1. ZPP-a valjalo tuženikovu žalbu odbiti kao neosnovanu i potvrditi presudu prvostupanjskog suda u točki I. i III. njene izreke.

38
28

Međutim, pogrešno je prvostupanjski sud odlučio o trošku postupka u cijelosti primjenom odredbe čl. 154. st. 1. u vezi s čl. 155. ZPP-a uzevši u obzir da je vrijednost predmeta spora (2,210.545,22 kn). Naime, sud je primjenom odredbe čl. 180. st. 2. SZ-a, trebao utvrditi vrijednost predmeta spora, za dio koji potražuje kao stečajni vjerovnik. Tom odredbom propisano je da se vrijednost predmeta spora radi utvrđivanja tražbine koju je osporio stečajni upravitelj ili stečajni vjerovnik, određuje prema iznosu koji se za tu tražbinu može očekivati pri razdiobi stečajne mase, koja je bila na snazi u vrijeme podnošenja tužbe 21. svibnja 2001. Ta se odredba u konkretnom slučaju ima primijeniti samo na dio potraživanja koji on ostvaruje kao stečajni vjerovnik kao posebna odredba (lex specialis) iako je brisana Zakonom o izmjenama i dopunama Stečajnog zakona („Narodne novine“ broj 82/06), koji je stupio na snagu 29. srpnja 2006., a sve iz razloga jer je tužba u konkretnom slučaju podnesena 21. svibnja 2001., tj. prije nego što je ta odredba brisana, a koji stav je zauzeo Vrhovni sud Republike Hrvatske u svojoj odluci poslovni broj Revt-38/07 od 17. listopada 2007. Međutim, na dio potraživanja koji vjerovnik potražuje kao vjerovnik stečajne mase ne primjenjuje se odredba čl. 180. st. 2. SZ-a, već se vrijednost predmeta spora za tražbinu vjerovnika stečajne mase određuje u njenom stvarnom iznosu. Dakle, nakon što utvrdi vrijednost predmeta spora za tražbinu koju potražuje kao stečajni vjerovnik, te za tražbinu vjerovnika stečajne mase u njenom stvarnom iznosu, sud će u skladu s troškovnicima (list 37. a i 200. spisa) utvrditi iznos naknade troškova na koji svaka od stranaka ima pravo s obzirom na uspjeh u sporu, a nakon toga će navedene iznose prebiti i razliku dosuditi onoj stranci koja ima pravo na naknadu većeg iznosa parničnih troškova.

Dakle, kako se pobijana odluka o trošku za sada ne može ispitati, valjalo je točku V. izreke presude ukinuti i predmet u tom dijelu vratiti na ponovan postupak primjenom odredbe čl. 369. st. 1. ZPP-a.

U Zagrebu 28. studenog 2012.

PREDSJEDNICA VIJEĆA
VESNA BULJAN, v.r.

Za točnost otpavka
ovjesheni službenik

Brankica Curman
BRANKICA CURMAN